

NYHETER

Oppgitt: Skjervøy kommunes politikere er oppgitt over at den nyetablerte bedriften, Skjervøy Sjømat AS, benytter seg av utenlandske arbeidere, etter at kommunen har gitt 3,5 mill tilskudd for å beholde lokale arbeidsplasser.

Varmerekord i Barentshavet

Rettelse

I mandagens avis falt dessverre slutten ut av Inge Halstensens kommentar om næringsminister Trond Giske. Vi beklager dette og trykker den her:

Næringsministeren pyntar seg med tronarvingar og aksje-arvingar. Det denne stakkars, arme mannen treng, er vanlege, arbeidsintensive folk med kompetanse, sunt vett og godt skjønn. Desse kvalitetane kan slett ikkje arvast.

Næringsminister Trond Giske har'kje peiling på det han steller med.

Men han er ein framifrå klovn.

FORTSATT VARMT: Det holder seg varmt i Barentshavet, til tross for rekordkulde på land. ILL.FOTO

KLIMA

Det er sydenforhold for fisken i Barentshavet. Temperaturene utenfor Kola har i den siste femårsperioden vært de høyeste på over 100 år. –Fint for torsken og hysa, konstaterer Harald Gjøsæter på Havforskningsinstituttet.

Terje Jensen

Harstad

Som alle andre forskere med respekt for seg selv, tar imidlertid både han og oseanograf Randi Ingvaldsen alle mulige forbehold i forhold til konsekvensene av en slik «varmebølge».

På vei ned

Først og fremst gjennom å peke på at temperaturene har vært «noe mindre hete» de siste par-tre årene enn i perioden 2004 - 2007.

– Temperaturen synes å være på vei ned, sier havforskerne da. Men det har de sagt de siste ti årene. Nå sier Ingvaldsen.

– De har på langt nær gått så langt nedover som vi trodde de ville gjøre.

Spådde kaldvær

Rundt år 2000 spådde oseanografene nærmest ei ny istid i Barentshavet i løpet av få år, basert på langtidssvingninger. Den har defintivt ikke kommet.

Temperaturene nær bunnen i sør og øst i Barentshavet, på det såkalte Vardø-snittet, har holdt seg fra en halv til 1,5 grader over gjennomsnittet som er målt de siste 25 -30 årene.

Russerne har målt temperaturene på samme sted utenfor Kola i over hundre år.

Har ikke sett maken

Russerne har heller aldri sett maken. De har riktignok ikke offentliggjort ferskere målinger enn fra 2008. Men det er liten grunn til å tro at det har blitt kaldere der så lenge temperaturen har holdt seg så godt utenfor Vardø.

Forklaringen på de høye

Temperaturene har på langt nær gått så langt nedover som vi trodde de ville gjøre.

Randi Ingvaldsen, oseanograf.

temperaturene er innstrømmingen av atlantehavsvann til Barentshavet.

Og selv om det har vært svin-kaldt i vinter, både i nord og i enda større grad i sør, så har dette bare i forsvinnende liten grad påvirket vanntemperaturene.

–Det skal voldsom avkjøling til fra luft før det påvirker havtemperaturen på bunnen i ne-verdig grad, forklarer oseanograf Randi Ingvaldsen.

Vanskelig å koble

Harald Gjøsæter, som er biolog, ser ingen grunn til å ta fullstendig av i forhold til hva disse høye temperaturene har å si for bestandsutviklingen i Barentshavet. –Dette er kom-

plekse ting, og det er vanskelig å koble direkte mellom temperaturen i havet og rekruttering og individuelle vekst på fisken. Fisken leever av mat, ikke temperaturer, spissformulerer Gjøsæter.

Varmt vann muliggjør større vekst ved at fordøyelsen hos fisken går hurtigere. Men det forutsetter at det er mat til stede. Og det gir høye temperaturer ingen garantier for.

–Vi har ventet en nedgang i veksten både på torsken og hysa de siste årene, rett og slett fordi det har blitt stadig mer fisk som skal leve på den samme maten. Men varmt barentshav gir også et større barentshav med større utbredelse for bestandene. Det er antagelig forklaringen på at veksten tross alt er opprettholdt, antyder Gjøsæter.

Venter på data

Han venter nå på de første dataene fra det store vintertoktet som blir avsluttet denne uka.

Harald Gjøsæter

FAKTA: HAVTEMPERATUR

■ Havforskerne har faste målestasjoner hvor de måler havtemperaturene.

■ I Barentshavet har russerne de eldste målingene. De blir gjort på det såkalte Kolasnittet. Her er det målt i over 100 år.

■ Det var varme perioder på 1940- og 1950-tallet. Men nå er det enda varmere.

■ Målingene på Kolasnittet indikerer at havtemperaturene i Barentshavet nå skal være på vei ned som del av ei langtidssvingning.

Dette toktet er nøkkeltoktet i forhold til hva forskerne tilrår av kvoter i Barentshavet for neste år.

–Varmt vann er neppe negativt. Men den viktigste forutsetningen for fortsatt høy produksjon i bestandene er planktonproduksjonen og mattilgangen. Også dette får vi vite mer om nå etter vintertoktet, forteller Gjøsæter.

terje.jensen@fbfi.no
Telefon: 77 05 90 21

Ulike konkurransevilkår med pangasius

Danske fiskere mener det er urettferdig at de må miljøsertifisere all sin fisk, mens asiatisk billigfisk slipper gjennom uten noen krav om kvalitet og miljøpåvirkning.

– Samtidig som matkjedene krever kvalitetsmerket fisk fra oss, bugner kjølediskene

deres av pangasius som neppe er sertifisert mange steder, sier Jan Hansen, formann for Hanstholm Fiskeriforening til avisa Nordjyske.

Det koster danske fiskere dyrt å sertifisere all fisken sin med Marine Stewardship Council, MSC. Samtidig opp-

lever de som fisker rødspette i Skagerrak at den taper i konkurransen mot rødspette fra Nordsjøen, som har fått MSC-merket.

På samme tid som kravet om sertifisering rammer danske fiskere økonomisk, blir de utkonkurrert på pris av

pangasius fra Mekongdeltaet i Sør-Vietnam. Produksjonen av fisk derfra har eksplodert, og ventes å bli på to millioner tonn i år.

Fisken er slaktemoden etter bare et halvår, og kan leve i vann som mangler surstoff. En undersøkelse av pangasius

viser at den ikke er det vi regner som fisk i Norge.

40 prosent av fisken som ble analysert av et dansk laboratorium inneholdt listeriabakterier. Innhold av omega 3, jod og selen var nær null, og halvparten av fisken som ble testet smakte av klor og leire.